

in genetsko siromaši naš planet. Zato postaja ta mnogo bolj občutljiv za spremembe in manj prilagodljiv novim razmeram. Bogate industrijske države sicer opuščajo energetske zahtevne obrate in umazano industrijo, vendar jih najpogosteje ponovno odpirajo v manj razvitih območjih sveta. Poraba energije in surovin je še posebej visoka v bogatejših državah, medtem ko revnejše v bitki za preživetje uničujejo predvsem biološke vire. Velike količine surovin in energije se uporabljajo tudi za vojaške namene. Ti in še vrsta drugih vzrokov imajo za posledico segrevanje Zemlje, tanjšanje ozonske plasti, radioaktivno obremenjevanje okolja, kisle padavine in izgubljanje biološke raznovrstnosti. O vsaki od omenjenih posledic se avtor obsežneje razpiše v ločenih poglavjih, ki so obogatena z velikim številom podatkov iz najrazličnejših virov. Številni statistični podatki so prikazani z grafikoni in na barvnih zemljevidih, ki jih je računalniško obdelal in pripravil dr. Milan Orožen Adamič.

Svoje delo zaključuje avtor z razmišljanjem o deležu Slovenije k planetarnemu onesnaževanju, ki je sicer majhen, vendar glede na število prebivalcev ne nepomemben. Nekateri degradacijski procesi že puščajo neizbrisne sledi, kljub visoki splošni samočistilni sposobnosti slovenskih regij. Ranljivost slovenskih pokrajin je zelo različna, stopnja onesnaženosti pa je v različnih pokrajinskih tipih odvisna predvsem od njihove samočistilne sposobnosti in vrste onesnaževanja. Tako kot druge države mora tudi Slovenija pravočasno izdelati strategijo sonaravnega razvoja in jo v tem večji meri tudi uresničiti, saj je skrb za našo okolje hkrati tudi skrb za naš planet.

Za vse bralce, ki bi želeli dopolniti poznavanje obravnavane problematike, je avtor na koncu knjige podal obsežen seznam literature domačih in tujih strokovnjakov, ki se neposredno ali le posredno ukvarjajo z ekološkimi vprašanji. Med prebiranjem knjige si bomo zastavili mnogo vprašanj, na katera pa nam avtor ne odgovarja, niti ne skuša nakazati svojo videnje konkretnih rešitev, saj je dokončna rešitev, kako preprečiti zlom planetarnega ekosistema, v rokah vsakega posameznika, še mnogo bolj pa v rokah vlad posameznih držav. To je pokazala tudi zanimiva diskusija na javni predstavitvi knjige v Zemljepisnem muzeju Slovenije. Z izidom knjige pa je vse kakor narejen korak k osveščanju posameznikov.

Delo dr. Dušana Pluta naj bo spodbuda novim avtorjem, da bodo svoja, prav tako zanimiva, poučna in času primerna spoznanja pripravili za objavo v zbirki Geografija.

ZEMLJEVID SLOVENIJE V MERILU 1:250.000 Z MEJAMI NOVIH OBČIN Drago Perko

Geodetska uprava Republike Slovenije je izdala in založila zemljevid Republike Slovenije v merilu 1:250.000 z izrisanimi mejami novih občin po stanju iz januarja leta 1995. To je peta izdaja tega preglednega zemljevida Slovenije v Gauß-Krügerjevi projekciji. Kartografsko obdelavo in reproduksijsko pripravo je opravil Inštitut za geodezijo in fotogrametrijo FGG, »copyright« nad zemljevidom ima izdajatelj.

Osnova zemljevida so topografske karte Vojaškegeografskega inštituta iz leta 1973, vsebina pa je dopolnjena po stanju iz leta 1994, in sicer po virih: Geodetska uprava Republike Slovenije, Geografski inštitut ZRC SAZU, Direkcija Republike Slovenije za ceste, DDC, d.o.o., Zavod Republike Slovenije za statistiko, Zavodi za statistiko Republike Avstrije, Republike Hrvaške in Republike Madžarske, KLK – Zagreb.

Meje občin so prikazane z vijoličastimi (magenta) črtami, ki so izdelane in generalizirane računalniško, zato se njihov potek ne ujema povsem s potekom vodotokov in komunikacij. Poleg mej novih občin so v isti barvi na zemljevidu izpisana tudi celotna imena občin in njihove šifre. Podloga zemljevida (komunikacije in napis) je siva, rečna mreža pa modra (cyan).

Ker so nove občine in njihove meje še vedno aktualna in politično zanimiva tema, bo zemljevid poleg tistih, ki običajno segajo po splošnih in tematskih zemljevidih, vzelo v roke še mnogo drugih uporabnikov. Cena zemljevida je dober tisočak, kupite pa ga lahko tudi v prodajalni Kod & Kam v Zemljepisnem muzeju Slovenije.

EKSKURZIJA V ZDA Anton Gosar

Za geografe, zaposlene na strokovnih ustanovah, in študente podiplomskega študija nameravamo med 10. in 27. junijem leta 1996 organizirati ekskurzijo po ameriškem Divjem zahodu. Ekskurzija bo »strogo strokovna«. Prijave sprejemamo na Oddelku za geografijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani.

